

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Переклад в галузі інформаційних технологій (німецька мова)

Шифр та назва спеціальності

B11 – Філологія

Спеціалізація

B11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

6

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділова іноземна мова та переклад (303))

Тип дисципліни

професійна підготовка, обов'язкова

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Німецька, українська

Викладачі, розробники

Шевченко Вікторія Миколаївна

Viktoriiia.Shevchenko@khnpi.edu.ua

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу НТУ "ХПІ"

Автор та співавтор понад 50 наукових та методичних публікацій.
Курси: "Практичний курс другої іноземної мови", "Теорія та практика перекладу (німецька мова)", "Переклад ділового мовлення (німецька мова)", "Основи наукових досліджень". Науковий керівник курсових та магістерських досліджень.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс "Проблеми перекладу ІТ (німецька мова)" розвиває знання та навички, необхідні для адекватного перекладу в галузі комп'ютерних наук. В ході навчання студенти дізнаються про засади перекладів на основі комплексного підходу з урахуванням жанрово-стилістичних, граматичних, лексичних та прагматичних норм мови перекладу. Питання перекладу розглядаються у контексті перекладацької норми та оцінки якості перекладу...

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни "Переклад в галузі ІТ (німецька мова)" полягає в надбанні студентами навичок та умінь перекладу з німецької мови на українську та з української на німецьку в усній та письмовій формах текстів комп'ютерного спрямування.

Формат занять

Практичні заняття, консультації. Індивідуальне завдання. Підсумковий контроль – залік..

Компетентності

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФКС12. Здатність до організації ділової комунікації..

Результати навчання

PHC13. Знати лексичні, термінологічні та граматичні особливості перекладу німецькомовних наукових статей, інструкцій, специфікацій та іншої документації у суспільно-політичній сфері, у галузі інформаційних технологій, медицини та охорони здоров'я, реклами та маркетингу, енергетики..

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): практичні заняття – 48 год, самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Теорія та практика перекладу, «Загальне мовознавство»..

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Заняття проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються методи симуляції комунікативного середовища цифрові інструменти інтерактивного навчання. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook, месенджери.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичне заняття, вправи, контрольні роботи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Практичні заняття

Теми практичних занять

	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1. Термінологічні аспекти перекладу Фахові мови. Загальні особливості IT перекладу. Можливості та перспективи машинного перекладу Deutsch in der Computerwelt. Babbages Analytical Engine. IT - Kernberufe. Modalverben im Präteritum / Perfekt Nebensätze mit "weil" und "obwohl".	6	3
Тема 2. Проблеми перекладу умов комунікативного вживання: лексика в просторі, часі та суспільстві.	6	3

Тема 3. Дієслово "lassen", особливості вживання. Wo du fertige Arbeiten speichern kannst. Langzeit - und kurzzeitgedächtnis eines Computers.	6	3
Тема 4. Дієслово: загальні характеристики та переклад пасиву. Дійсний спосіб дієслова: вживання та переклад часових форм Informatik Verarbeiten von Informationen	6	3
Тема 5. Дієслово. Інфінітив як безособова форма: вживання та переклад. Вживання інфінітиву з часткою zu та без неї. Das Rechenwerk. Der Mikroprozessor.	6	3
Тема 6. Die Konstruktion sich lassen + Infinitiv. Прийменники: вживання та переклад. Die Infinitivgruppen. Інфінітиви після дієслів із модальним значенням: scheinen, glauben, verstehen, pflegen, suchen, haben, sein etc Bausteine des Computers	6	3
Тема 7. Поширене означення. Модальні дієслова: вживання та переклад. Віддієслівні дієприкметникові конструкції як безособові форми: вживання та переклад Die Entwicklung des elektronischen Rechners	6	3
Тема 8 Проблеми перекладу різнотипових підрядних речень. „haben oder sein + Infinitiv“ Digitale Speicherung und Verarbeitung von Informationen	6	3
Загальна кількість годин	48	$\sum_{i=1}^n a_i = 24$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (реферату).

Загальна кількість годин

72

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання (реферат) передбачає виконання індивідуального завдання, розкривати обрану тематику, демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Кожен студент виконує свій варіант індивідуального завдання (реферат), який відрізняється від інших.

Обсяг індивідуального завдання (реферат) 20–25 сторінок основного тексту. Індивідуальне завдання (реферат) має бути оформлене відповідно до вимог СТЗВО-ХПІ-3.01-2025

(<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/dokumenty/standarty-ntu-hpi/>). Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до іспиту.

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Самаріна В.В., Шкурченко А.Ю. Переклад в галузі інформаційних технологій (німецька мова), Харків, НТУ "ХПІ" 2025р.

Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с. (URL: <http://nk.in.ua/pdf/127.pdf>)

Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / О. В. Ребрій. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 88 с. (URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/6049>)

І.А. Вахк, І.С. Степанова Німецька мова за професійним спрямуванням Deutsch in der Computerwelt Додаткова література

Kursmaterialien. Übersetzen / Dolmetschen : навчально-методичний посібник з перекладу /За ред. В.П. Кривенка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 90 с.

Лисенко Г. Л. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям): підручник / Г. Л. Лисенко, І. М. Баклан, З. В. Чепурна. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с

Німецька мова: поглиблений курс: підручник / Г. П. Ятель, І. О. Гіленко, Т. С. Мироненко. К.: Вища шк., 2002. 214 с.

Schipprian Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer, 1992. 586 S.

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3
--	---	--

0,3

0,4

0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3,$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,

I – оцінка за виконання індивідуального завдання,

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,

$Пк$ – оцінка за підсумковий контроль.

$$П = \frac{П_1 \cdot a_1 + П_2 \cdot a_2 + \dots + П_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^1 b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, К, І, ...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО